

КЛИНИКА НА ТОТАЛНО ПРОТЕЗИРАЊЕ

АВТОРИ: Проф. д-р Љ. Гугувчевски, проф. д-р К. Дејаноски,
проф. д-р Д. Велески

Неодамна од печат излезе книгата „Клиника на тотално протезирање“ чии автори се колегите од Клиниката за мобилна протетика проф. д-р Љ. Гугувчевски, проф. д-р К. Дејаноски и проф. д-р Д. Велески. Прво нешто што ми направи впечаток и причини задоволство беше податокот што кај нас за првпат се појавува ваков учебник од оваа област на протетиката. Амбициите и размислувањата на авторите се насочени кон идејата на едно место да се собере целокупната проблематика од областа на клиниката на тотална протеза од каде ќе може да црпат информации не само студентите, туку и специјализантите, а во одредени делови таа да може да им користи дури и на слушателите од последипломските студии.

Целокупниот материјал е изнесен на 718 страници и е систематизиран во 23 одделни глави што заедно претставуваат функционална целина на хронолошки опис на постапките за изработка на тоталните протези. Почнувајќи со првата, а завршувајќи со осмата глава се опишуваат општите подготвителни процедури и терапевтски зафати пред да се пристапи кон конкретна клиничка изработка на протетичкото помагало. Овој почетен дел може да се означи како вовед, чие познавање е неопходно за успешно совладување на проблематиката што се изнесува во продолжението. Деветтата глава започнува со опис на конкретните клинички постапки за изработка на тоталните протези, а тие постапки се предмет на интерес сè до петнаесеттата глава. Од оваа, па се до последната глава е изнесена проблематиката на послеинсерциониот период во користењето на протезите, чие познавање е потреб-

но ако сакаме брзо и целосно привикнување на корисникот кон протетичките изработки. Поради задржување на потребното ниво на информираност на читателот, а и поради заокружување на техничко-технолошката постапка, авторите ги опишуваат техниките на киветирање и репарирање на тоталните протези, кои според природата на изработка се повеќе, може да се рече, лабораториски постапки.

Неспорен е фактот, дека современата имплантологија влегува, или поточно речено веќе е влезена низ широка врата во нашите ординации, а со тоа секако, во одредена мерка ќе се изменат некои од класичните принципите во изработката на тоталните протези. Сепак, постои значителен број пациенти каде поради разни објективни причини не може да се користат предностите на имплантите, па сме приморани таквите пациенти да ги третираме со изработка на т.н. класични тотални протези. Обемноста на изнесената проблематика на тоталното протезирање и желбата за сеопфатна и целосна информираност на читателот, ја диктираат и опширноста на оваа книга. Тоа се должи пред сè на фактот што во неа се поместени содржини, наменети не само за студентите, туку и за специјализантите и магистрантите чиј предмет на интерес е токму оваа област од мобилната протетика.

Би сакал да ја искористам можноста да ви ја препорачам оваа книга од каде ќе можете постојано да ги освежувате вашите знаења од областа на тоталното протезирање, а на авторите да им посакам следно, второ издание на учебникот „Клиника на тотално протезирање“.

Проф. д-р Ерол Шабанов